

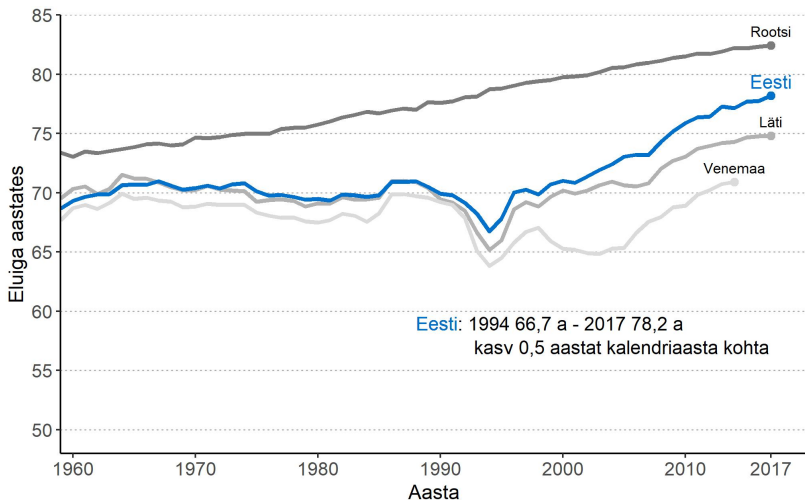
Eesti rahvastikutrendid ja -väljakutsed

Mark Gortfelder

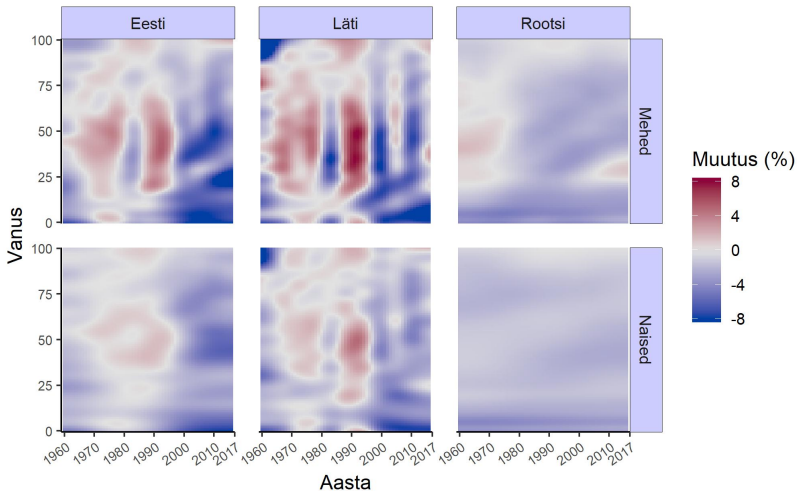
Riigikogu rahvastikukriisi komisjon

08.08.2019

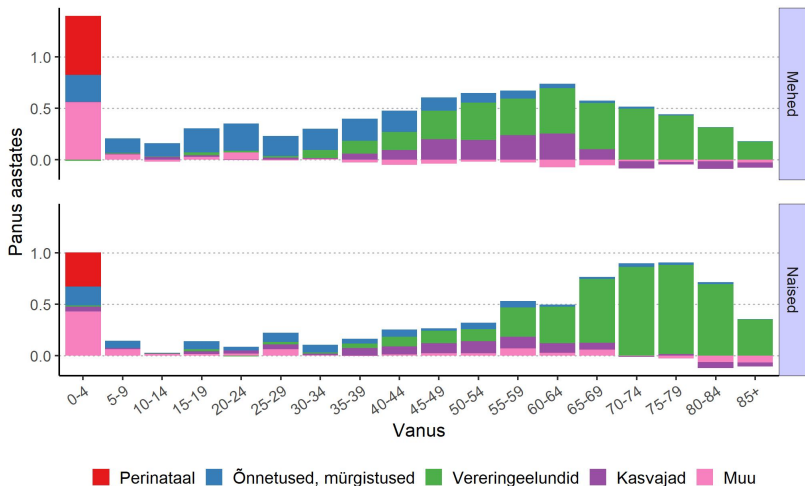
Keskmine eeldatav eluiga

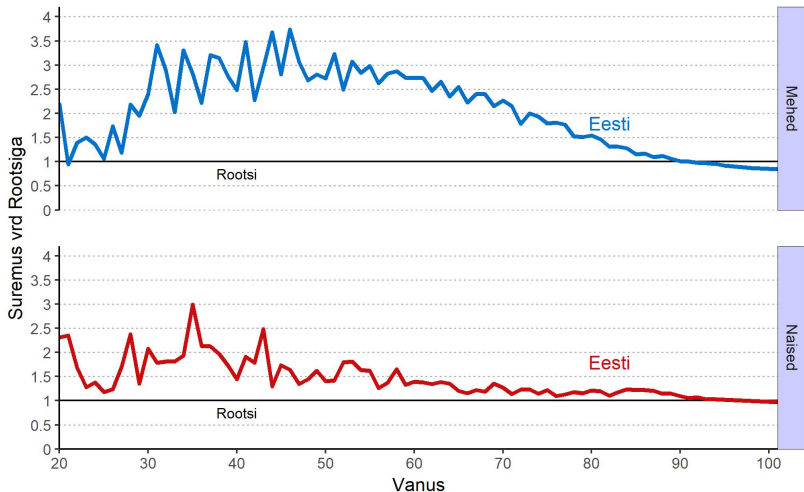
Suremuse aastane muutus vanuseti ja sooti

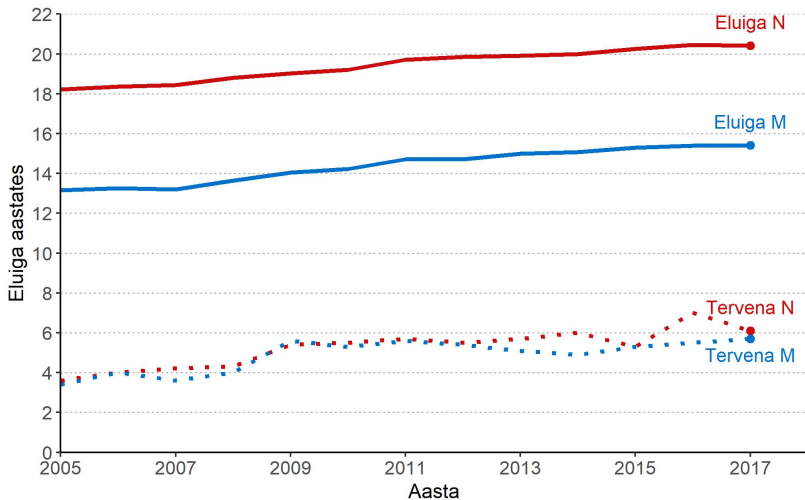
Panus eluea tõusu vanuseti, sooti ja põhjuseti, 1989-2017

Eesti suremus võrd. Rootsiga vanuseti ja sooti, 2015-2017

Eeldatav ja tervena elatud eluiga vanuses 65 sooti

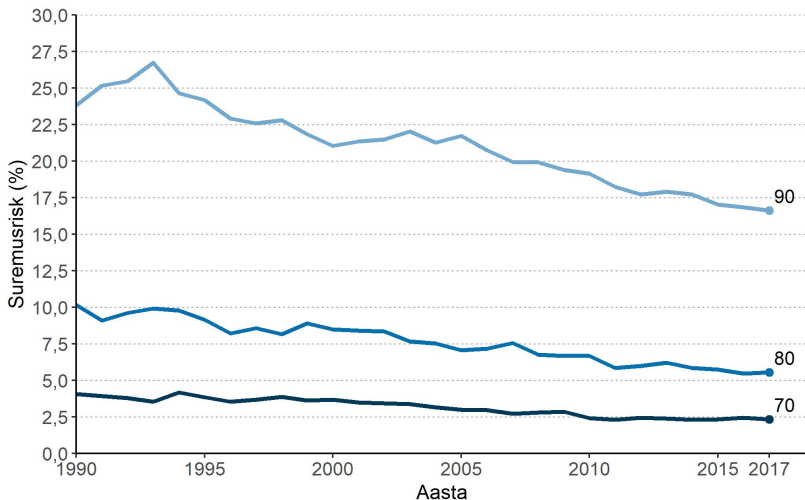

Prognoositud eeldatav eluiga vanuses 65 ja pensioniiga

Aasta	Eluiga 65a	Muutus	Pensioniiga
Baas	18,44		65a
2027	18,52	0,08	65a 1k
2030	18,78	0,34	65a 4k
2040	19,76	1,32	66a 4k
2050	20,90	2,46	67a 6k
2060	22,27	3,83	68a 10k

Allikas: Seletuskiri riikliku pensionikindlustuse seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu juurde.

Suremus vanuses 70, 80 ja 90 eluaastat

Suremuse kokkuvõtteks

Trend

- Suured edusammud suremuse vähendamisel viimase 20 aastaga
- Eriti südameveresoonkonna haiguste osas
- Ebaselgemad edusammud tervena elatud aastate osas

Suremuse kokkuvõtteks

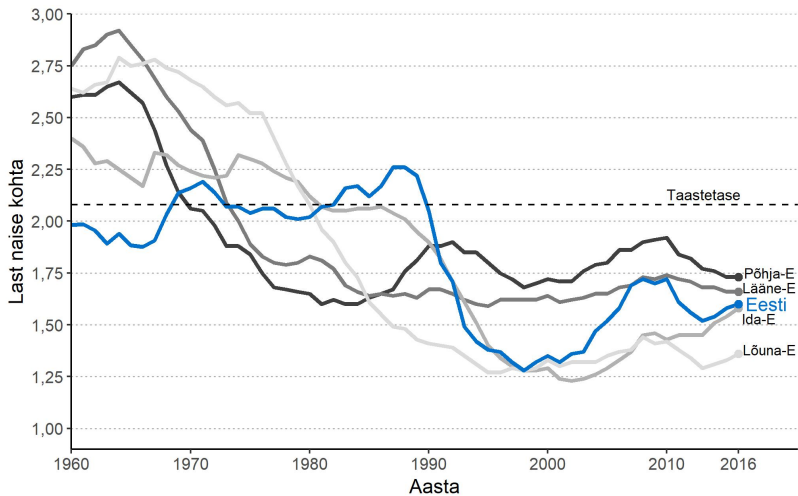
Trend

- Suured edusammud suremuse vähendamisel viimase 20 aastaga
- Eriti südameveresoonkonna haiguste osas
- Ebaselgemad edusammud tervena elatud aastate osas

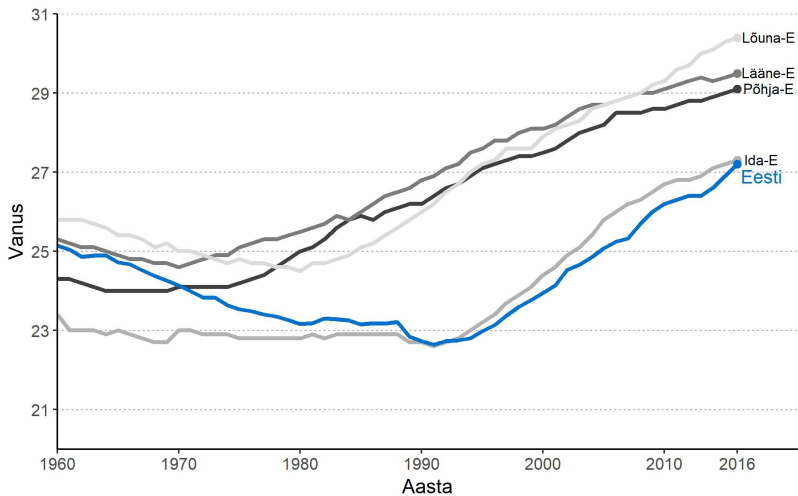
Väljakutsed

- Meeste ja välispäritolu rahvastiku kehvemad näitajad
- Uute ravimite kulukus ja tervishoiusüsteemi rahastamine
- Aktiivse eluea pikendamise raskused tervise ja ühiskonna üldise suhtumise tõttu

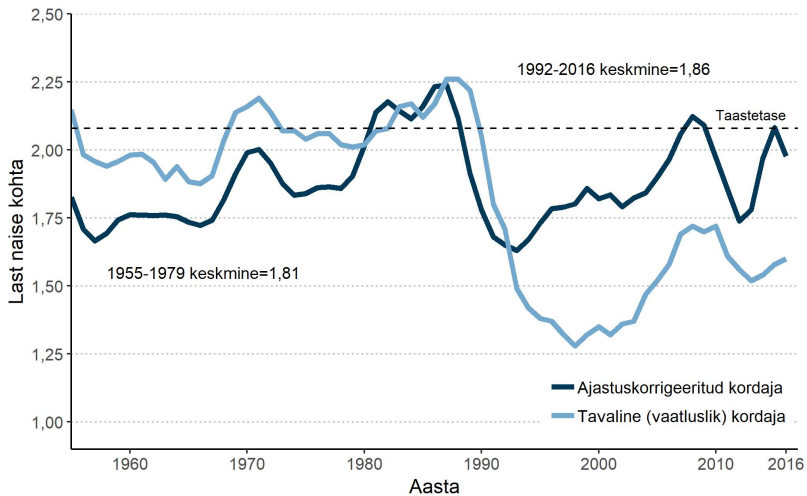
Summarne sündimuskordaja

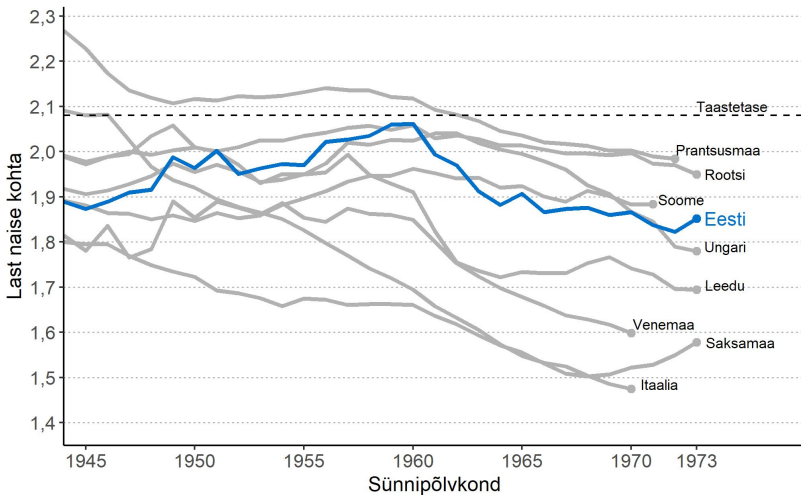
Ema vanus esimese sünni ajal

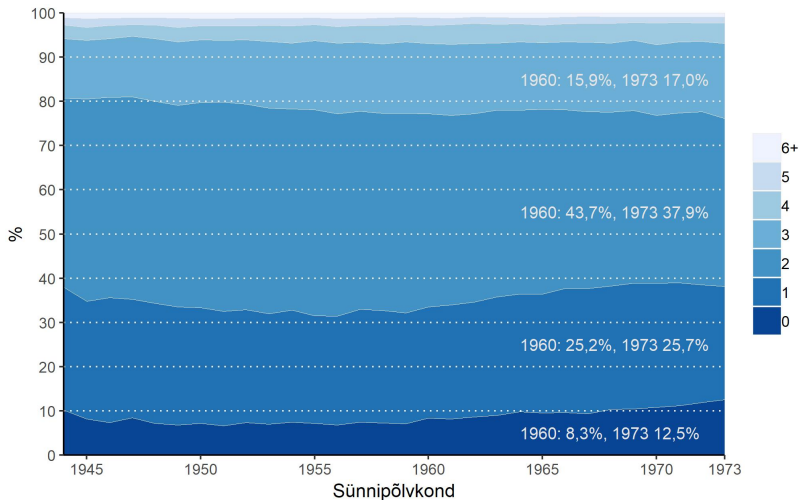
Tavaline ja ajastuskorrigeeritud sündimuskordaja

Põlvkondlik sündimus

Naiste jaotus laste arvu järgi

Sünnitõenäosuste mõju keskmisele laste arvule

Kohort	Muutus	Panus muutusesse					
		0→1	1→2	2→3	3→4	4→5	5→6
1945							
1960	0,056	0,015	0,006	0,061	-0,007	-0,015	0,000
1973	-0,099	-0,105	-0,008	0,030	-0,005	-0,009	-0,001

Allikas: Statistikaamet, omad arvutused.

- 1960.a põlvkond sai vrd 1945.a põlvkonnaga rohkem lapsi ja suurima panuse tõusu andis kolmandate laste suurem sündimine
- 1973.a põlvkond sai vrd 1960.a põlvkonnaga vähem lapsi ja suurima panuse langusesse andis lastetuse kasv

Keskmine ideaalne laste arv sooti ja vanuseti

	Naised			Mehed		
	15-24	25-39	40-54	15-24	25-39	40-54
Ideaal						
Üldine	2,32	2,58	2,67	2,46	2,54	2,63
Isiklik	2,28	2,50	2,58	2,30	2,28	2,45

Allikas: M. R. Testa. Family size in Europe: Evidence from the 2011 Eurobarometer survey.

Nii üldine kui isiklik ideaal 0 või 1 last alla 10% vastajatest nii naistel kui meestel.

Sündimuse kokkuvõtteks

Trend

- Summarkordaja petlik, eelistada põlvkondlikku näitajat
- Sündimus näidanud langustrendi, puudujääk 11-13%
- Ideaal üle taastetaseme, kuid pigem langemas

Sündimuse kokkuvõtteks

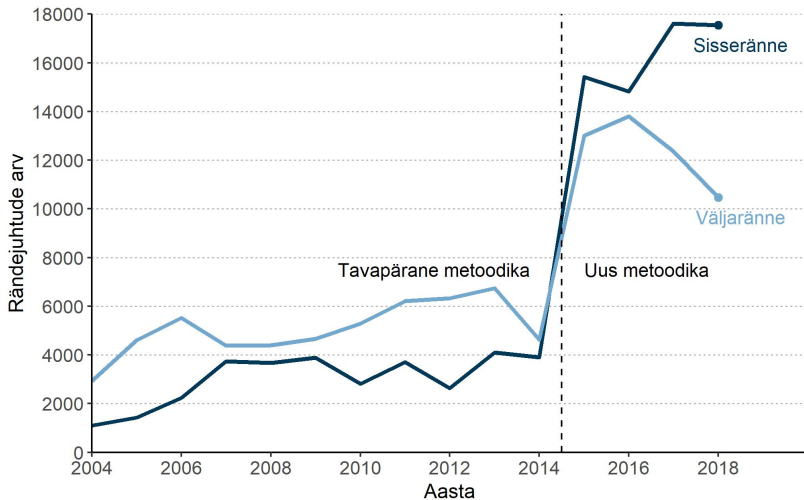
Trend

- Summarkordaja petlik, eelistada põlvkondlikku näitajat
- Sündimus näidanud langustrendi, puudujääk 11-13%
- Ideaal üle taastetaseme, kuid pigem langemas

Väljakutsed

- Lastetute osakaalu tõus
- Lapseaamisvanuse kasv ja seonduvad viljatusprobleemid
- Eri grupe silmas pidavate poliitikameetmete väljatöötamine ja poliitika stabiilsus

Sisse- ja väljaränne

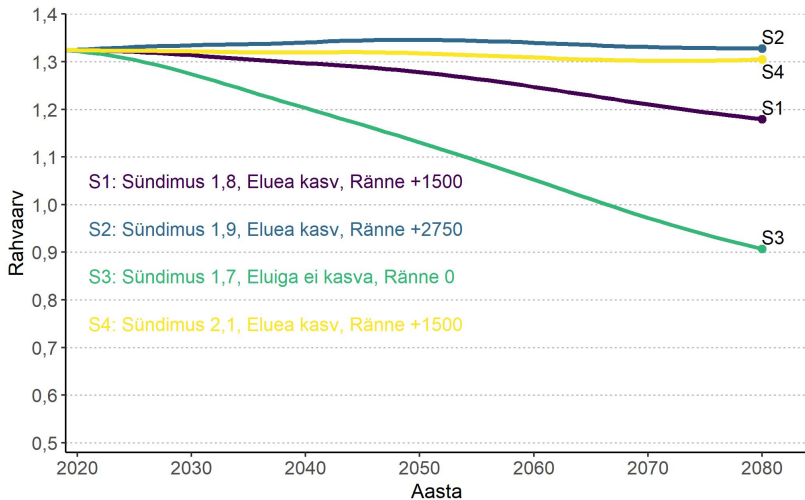

Eestlased Soomes võrdlevas perspektiivis

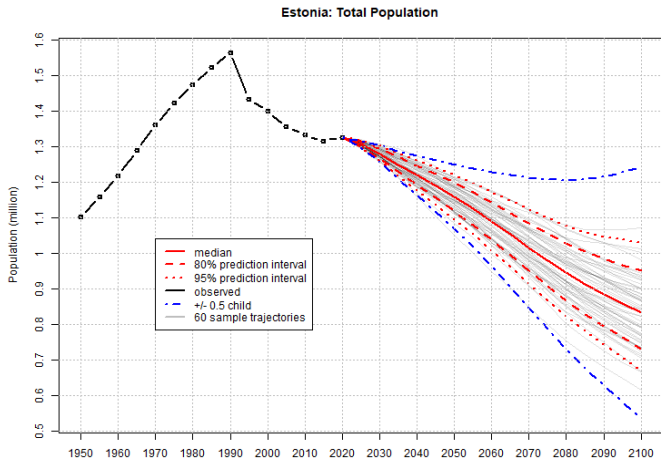
Päritolu	Tööd omav 18-64 (%)		Suhe põlisega 18-40 (%)	
	Mehed	Naised	Mehed	Naised
Põlised	68	73	97	93
Eesti	72	73	23	32
Lääs	64	62	85	77
Venemaa	57	54	18	36
Ida-Eur	65	58	28	28
Lähis-Ida	43	32	40	6
Somaalia	31	20	10	4

Allikas: L. Rahnu jt. The Role of Neighbourhood and Workplace Ethnic Contexts in the Formation of Inter-ethnic Partnerships: A Native Majority Perspective. *European Journal of Population*, 2019.

Statistikaameti rahvastikuprognosis (2019)

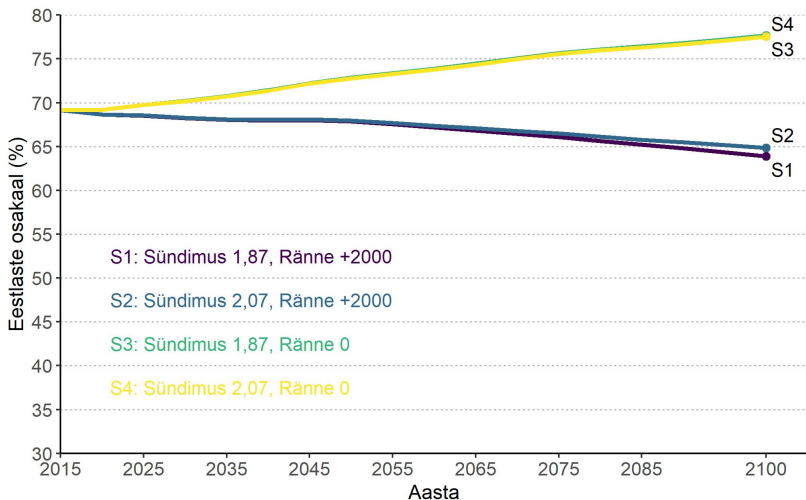

ÜRO rahvastikuprognosis (2019)

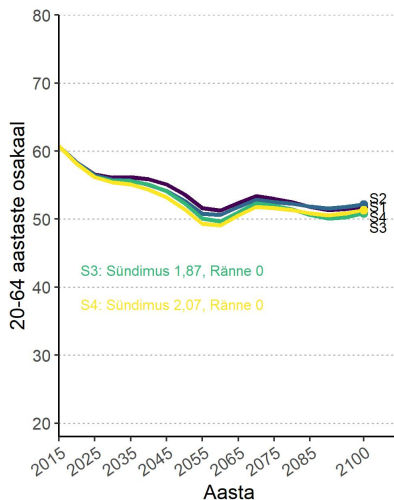
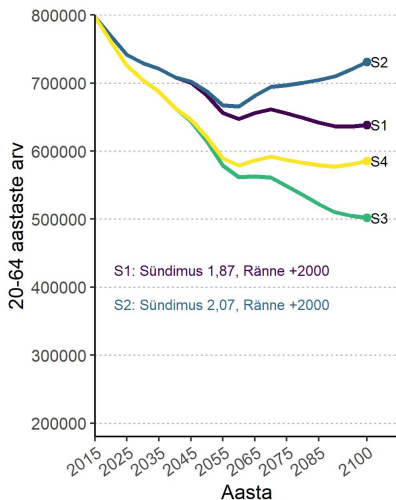

© 2019 United Nations, DESA, Population Division. Licensed under Creative Commons license CC BY 3.0 IGO.
United Nations, DESA, Population Division. *World Population Prospects 2019*. <http://population.un.org/wpp/>

Eestlaste osakaal eri stsenaariumite korral

Tööealiste arv ja osakaal eri stsenaariumite korral

Rände kokkuvõtteks

Trend

- Keeruline hinnata rändestatistika kvaliteedi tõttu
- "Rändepööre" reaalsus
- Tagasirände potentsiaal olemas

Rände kokkuvõtteks

Trend

- Keeruline hinnata rändestatistika kvaliteedi tõttu
- "Rändepööre" reaalsus
- Tagasirände potentsiaal olemas

Väljakutsed

- Sisserände surve tõus nii nõudluse kui pakkumise osas
- Lõimumis- ja assimileerumisprobleemid
- Eestlaste osakaalu säilitamine

Täna kuulamast